

HAARAY

Aru foo no kan maajoo ti Haamadi. A man'ti kala fuula hansekaw, kungu fuula. Haamadi koy yoboo ra, nda fuulawey k'i neere.

Yooboo ga mooru koyraa. A bara, a dira. A bara, a dira. A bara, a dira hal'a too nongu foo ra. A fara, a jirbi tuuri foo cire saaji foo ra. Foono-ize fooyan kaa ka fuulawey haamay, i n'i ka zigi tuuroo boj beene.

Haamadi tun jirboo ra, a na nga fuulawey guna, i šii no. A na nga bojo jer, a dii foono-izey tuuroo ga, fuulawey kul g'i kone. Borjoo haw. Foono-izey g'a noono tuuroo boj beene. Haamadi duu lakkal foo : A ma foono-izey jindaw nda tondiyaj. Foono-izey futu, ngi mo i na fuulawey ka warra. Haamadi duu nga fuulawey, a koy yooboo.

Sonjay Nafaw © 2022 SIL Mali, B.P. 2232, Bamako, République du Mali.

Equipe d'alphabétisation Songhay de SIL Mali,
WhatsApp- +223.79.19.15.47 ou +223.79.02.51.28

Les droits d'auteur pour tous les articles et les photos dans cette publication demeurent la propriété des auteurs. SIL Mali est reconnaissant d'avoir obtenu la permission de les utiliser dans cette publication.

SIL Mali est une organisation non-gouvernementale à but non lucratif. Nous aspirons à voir les gens s'épanouir en communauté en utilisant les langues qu'ils apprécient le plus.

SONJAY NAFAW

Koyraborey kabe hantumey kañ i
n'i hantum koyraborey se

Ma caw, ma hantum
soñjay šenni ra !

Hantum Iwoyantoo
Ut—Sektanbur 2022

Man'ti salaati hinne wirci no

Hantumkaw : M. Ibrahim A. Maiga, Lotokor

Wa salam alaykum. War ga saabu da. Hō zaaroo ir faakaaraa sii kala salaatoo wircoo ga. Salaatoo wircoo, dori no kan ga hanse ka borey farandi, zama nga nda jamda ga hanse ka man cere. Salaatoo wircoo si kala henan jañay bande. Nda n'si henan kul wircoo ga ni dii. Woo se, i ga nee a se salaatoo wircoo. Gaaham konnoo goo nga sibil beerey ra, woo se cee fooyan, boro lakkaloo si koy de kala jamda se. Salaatoo wircoo si duwandi kala salaatoo, leemur-izoo, waani-waani korootoo, banaanaa, molo, nda ngi cine boobo ḥaayanoo dumaa ga. Woo se i ga nee a se salaatoo wircoo, amma salaatoo ḥaayanoo ra boro ga tar ka duu a. Woo se ir ga borey kunahennay, k'i cee ka koy henanyan ga.

Nda boro hun ḥagaa ra koyraa dumaa, a ga boori ma ni kabey numay nda saafun, waani-waani kulikoroo kañ si caada, i mana nee ma koy saafun hew kaana day. Saafunoo ga hin ka dori-izey kañ cindi ni kabey ga, waani-waani ni kabeboyey cire, wii.

A goo wircoo tammasawey ra : gaaham konni, jirbi jañay, boj saryan, gunde guuruyan (hēyan). Nda boro na wircoo maate, a ga boori ma parasetamoll han wala ma darbay tayandi, haroo ma kankamandi ka hun a ra, daabaa din ma gumandi wircikoynoo boj hala a ga too lotokor. Kinin no nda darbay tayaā žebu gaaham konnoo ra.

Benroo : Man'ti salaati hinne wirci no

Hantumkaw : M. Ibrahim A. Maiga, Lotokor

Haya follokaa kaj ga wircoo koray ti henanyan. Woo se i ga boona war ga, war ma dumaray-izey numay nda ūaawal hari, nda a ga duwandi hala i ma henan. War kabey mo ma jumandi nda saafun waati kul kaj war fatta naga ra. Woo bisa war naq hala wircoo ma war dii ka kaa ka safari ceeci a se. Woo ti kunahennaa kaj nda ay ga war wasiyu yaamar.

Ba boro duu baani, lotokorey ga boona boro ma hanga yaamarey wey bande :

- Nd'a hun salanga ga, ma ni kabey numay nda saafun, woo ra ni nda hugoo borey hallasandoo goo.
- Salaatoo wircoo, dori no kaj ga hin ka tangamandi nda boro na fondawey wey gana :
- Naga ma henan. Woo ra i ga boona a ma numay nda gerezil. Gereziloo mma saya-sayandi guusoo mijney bande, a masi loti guusoo gun-doo ra, zama gereziloo ga hin ka hunayyey wii, zama hunayyey din ma nagaa ūiboo (leesey) bere. Naga ūiboo ga hanse ka alfaritaray nafa, zama a ga laboo birjandi.

**Ay ga filla ka hun war se waafakay jaajaa
kaj goo koyra-izey nda cere game**
Hantumkaw : M. Mouda Maiga

A si dere boro kul se kaj Maali goo nda ūenday hō zaaroo.

A goo ūendawey ra :

- Hinkosaa kaj goo borey cere game borey mana yee ka jaajaa tuu follokaa ra, ka hari harj hobu (kusu) follokaa ra.
- Laboo kaj maali-ize fooyaj ga baa ngi m'a zemni, naata futay ti sibil. Muttandikey hunday huzun beeroo ti ka wayna hunay dunbu k'a kaa Maali ga sōy.

Woo binde lakkal no kaj soñaytaray ga buuyan zaa a jine, zama gandaa woo soñay laamaa no kaj ra kuuri bibi nda ikaaray ga huna baani nda alaafiya ra. Soñay sii no kaj sii nda nga surgubora, fulan da. Surguborey nda soñay hiiji cere ra, cattakasinay timmante goo kabilawey nda cere game laboo boj. Ūenda hunday mana šigira kala Maali waynahunay (saaheloo ra) hala wiirisoo ga. Gandaa kul dii Soñay-izey kaj goo muužawo ra ceeci ka borey lakkaley zay, amma, a mana gay kaj borey bay kuuroo kaj ga daab'i ga. Surguborey kaj na kaabakoyey bappa ka soñay gandaa kayri, ga bay far kaj soñay-izey n'i bay ka bisa boro kul, soko ngi nd'ey ma gundu-gundu ka laboo halaci. Soñay ga boro kul yawzunbay a ga kabilia kul kanbe, amma kala a m'atabiya. Woo se, Soñay nee nga yaasaa ra :

« Yaw kaj huru koyra ra, iberi no,
Yaw kaj tuuja (goro) koyra ra, boñkoyni no
Yaw kaj kani, de a bisa, garaasa no. »

Fitinaa woo kaj tun saaheloo ra koyra-izey jere gaabaa mana waafaku nda. Woo se soñay-izey, fulaney, kuuru kaarawey, banbarey, dogoney, hawsancey kaj ga huna laboo boj n'a yankar zama ngi almaana, ngi borey ma buu zaari kul. « MLA » hunday kaj ngi nda annaasarey na wangoo woo caaray, i n'a congolle bay hō kaj nga taba suunoo tay, « MLA » kaj nga boj zanbaguusoo ra.